Sözcükte Yapı - 1

1. Yola çıktığımızda parıltısını yitirmeye yüz tutan gökyüzü,
I
iyiden iyiye kararıyor. Aniden çıkan fırtına, minibüsümüzü
II
sarsarak ilerlememizi engelliyor. Yoğunluğu gitgide
III
artan bulutlar, ilk meyvelerini veriyorlar sonunda.
IV
Yolculuğumuzun geri kalanını şiddetli bir yağmur eşliğinde
V
sürdürüyoruz.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi birden fazla yapım eki almıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. Aykut gözlerinin önünü perde gibi kapatan duman dağılınca
I
arkadaşını otobüs durağında değil de iki katlı, sıvaları
II III IV
dökülmüş, eski bir binanın önünde buldu.
V

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerden hangisi iyelik eki almamıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Yaşlanıyor mu yoksa benim güzel annem? Gezmenin
I
seyahat etmenin, farklı iklimleri, farklı kültürleri tanımanın

tadını siz öğrettiniz bana. Ben küçükken ne çok gezerdik...
II

Kırıkkale'ye gittiğimiz o günü hatırlıyor musunuz?
III
Dün gibi aklımda benim. Kaç yaşındaydım, tam olarak

bilemiyorum ama okula gitmiyordum henüz.
IV V

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi birleşik fiildir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. (I) Nereye bakacağını bilmeden bir şeyler aramak oldukça zordu. (II) Tam kapatacakken dolabın gerisinde, sert bir cisme çarpıyor elim. (III) Uzanıp alıyorum. (IV) Porselen, ağzı kapalı, yuvarlak bir kutu görüyorum. (V) Sarı pirinçten yapılmış kapak çemberini açınca şaşırıyorum.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi kökünün türü yönüyle diğerlerinden farklıdır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. (I) Sabırsızlığımın farkında olmasına rağmen oraya gelişimin asıl nedenini çok iyi biliyor. (II) Yine de babamın odasına girecek gücü toplayamamaktan korkuyorum. (III) Ancak, konuşacağımız konuların önem derecesi, bekleme salonundan daha korunaklı bir mekânda bulunmamızı gerektiriyor. (IV) Babamın odasındaki ilk yarım saatimiz, tazeliğini koruyan acıları dile getirip eskileri yâd etmekle geçiyor. (V) "Neden?"le başlayan sorular geliyor ardından.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi yapısı yönüyle diğerlerinden farklıdır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. (I) Çok küçük yaşımdan beri yüksek yerlere çıkmaya bayılırdım. (II) İşe Çorum'da komşumuz Ölçekzade Hasan Ağaların dut ağacına çıkmakla başladım. (III) Ağaçların en yüksek tepelerine tırmanırdım. (IV) Yine samanlığın kalın, yuvarlak kasalarla çatılmış tavanının en yüksek yerine çıkar; oradan samanların içine atlardım. (V) Daha üç veya dört yaşımdayken yüklük yerine çıkıp oradan atlamak en sevdiğim oyundu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) I. cümledeki sözcük, çoğul ve hâl eki almış basit bir isimdir.

B) II. cümledeki sözcük, isimden türemiş bir fiildir.

C) III. cümledeki sözcük, iyelik ve hâl eki almış türemiş bir isimdir.

D) IV. cümledeki sözcük, fiil kökünden türemiş bir sözcüktür.

E) V. cümledeki sözcük, ek fiil alarak yüklem olmuş basit bir isimdir.

7. Sarp kayalıklarla çevrili dar bir geçitte kısılıp kalmış
I II
bedeninin her kıpırdanışında, katran karası taşların soğuk,
III
keskin yüzlerine değip örselenmişçesine acıdan acıya
IV
savrulup durursun.
V

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerden hangisi isimden isim yapım eki almıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Tabiat ve hayat, insanoğlunun güzel ve faydalı eserler
I
vücuda getirebileceği muazzam bir malzeme deposudur.
II
Bütün tabiat ve hayat, işlenecek konu ile doludur. Hakiki bir ressam konu bakımından sıkıntı çekmez. Ressamın
III
yapacağı iş, herhangi bir konu etrafında renk kompozisyonu
IV V
vücuda getirmektir.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisi birleşik sözcük değildir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. (I) Burası dağlarla çevrili, kibrit kutularından evleriyle gözden uzak, akla gelmez bir köydü. (II) Yalnızca sonbaharda senede bir kez üzümlerin şahlandığı, parıldadığı zamanlarda üzüm bayramıyla dirilirdi buralar. (III) Ondan sonra kar kümeleriyle kapanan yolların ötesinde alabildiğine öksüz kalır, tarihe karışırdı. (IV) Bu terk edilmişlik bahara kadar sürer, baharda sular yürür, yollar açılırdı. (V) Sonra insan sesleri duyulur, bağlara gidilirdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede türemiş sözcüklere yer verilmiştir.
B) II. cümlenin yüklemi isimden türemiş bir fiildir.
C) III. cümledeki yüklemlerin ikisi de türemiş fiildir.
D) IV. cümledeki altı çizili sözcük birleşik bir sözcüktür.
E) V. cümledeki yüklemler fiilden türemiş fiil örneğidir.

MEB 2017 - 2018 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

10. (I) İki kapıdan hangisine uzanacağını bilemezsin. (II) Buhranlı, hezeyanlı, dizginlenmesi güç bir kriz sürecidir yaşadığın. (III) Bir atlatabilsen, yepyeni umutlarla eskisinden de sıkı tutunabilirsin yaşama. (IV) Yeter ki seni yaşama bağlayacak incecik bir pamuk ipliği kalmış olsun. (V) Evet, her zaman, hepimiz için bir ümit ışığı vardır hayatta.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hâl eki almış bir sözcük yoktur?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. (I) Geçmiş zaman evlerinde günün birinde, gece yatısına misafirler geliverirdi. (II) Yatmaya hazırlanan biz çocuklar farkında olmadan gelenlere bakakalırdık. (III) Misafirler için genellikle beyaz ve temiz yatak yüzleri ve bunların üstüne de bir iki şilte konabilirdi. (IV) Evlerin bir köşesinde bazıları yazlık ve ince; diğerleri kışlık ve kalın, rengârenk yorganlar istif edilirdi. (V) Bütün bu yorganları, gözlerini, yüzlerini, huylarını, seslerini bildiğimiz mahluklar gibi görmeye başlayınca uyuyamazdık.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi oluşumu yönüyle diğerlerinden farklı bir birleşik fiildir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Çayı simitle içtikten sonra sokağın çamuruna karışır, dişlerimizde hâlâ susam kırıntıları oradan oraya koşabiliriz.
I
Sokakta yağmur yağar, alnımızdan ter damlar. Dişlerimizde
II III
susam tanesi, çayın kokusu hâlâ burnumuzdadır. Ah, bir
IV
akşam olsa, kâğıt yığınları önümüzden bir eksilse,
V
ayaklarımız bir dinlense... Oh! Yine sabah oldu bak! Acem Hasan Efendi çayı demlemiştir.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisi hem yapım hem de çekim eki almıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Bu testin cevap anahtarına ulaşmak için yandaki karekodu okutunuz.

